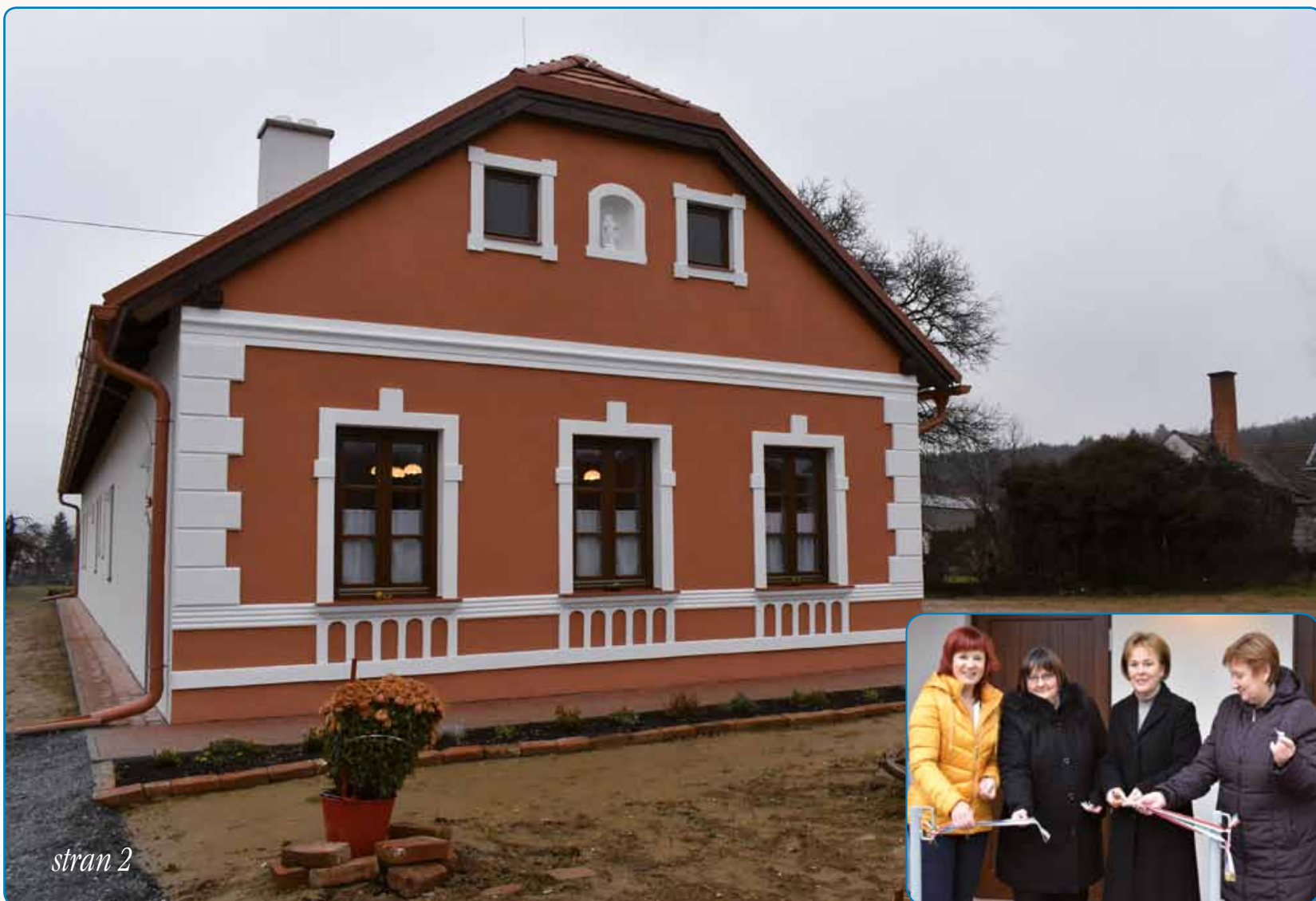

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM Monošter, 2. decembra 2021 - Leto XXXI, št. 48

stran 2

STARA HIŠA SANJALA IN HREPENELA PO BOLJŠI PRIHODNOSTI

Kri, med, žmaučau, mlejko ali čaj
stran 3

Vči se delati, pozabiš te sigdar leko
stran 4

Zaplado na zaplado
stran 8

Odprtje etične hiše v Sakalovcih

STARA HIŠA SANJALA IN HREPENELA PO BOLJŠI PRIHODNOSTI

Tako nekako je začela svojo pesem učenka gornjeseniške šole, doma iz Sakalovcev, *Florenca Baldauf*, ki je govorila o ohranjanju tradicij. Inačico pesmice v madžarskem jeziku je recital *Milan Papp*. Po takem pristrčnem uvodu je besedo prevzela sakalovska županja *Valerija Rogan*, ki je toplo pozdravila prisotne domačine in goste, med njimi generalno konzulko R Slovenije v Monoštru *Metko Lajnsček*, slovensko zagovornico v madžarskem Parlamentu *Eriko Köleš Kiss*, predsednico ZSM *Andrea Kovács*, predsednika DSS *Karla Holca*, župana Gornjega Senika *Gaborja Roposa* in monoštrskega župnika *Imreja Bodorkósa*. 27. novembra ob precej hladnem vremenu je »folaš« nekdanje »Gunjarske« hiše mrgolel od ljudi, ki so prišli na slavnostno odprtje etične hiše ali domačije, v obnovljenih prostorih katere je bilo prijetno toplo, saj je ogenj gorel tako v »špajeti« v kuhinji, kakor tudi v »kalaj« (lončena peč) v veliki sobi, za kar je poskrbela županjina mama *Klari Rogan*.

kateri niti niso verjeli, da bomo prišli tako daleč.«

Etična hiša je bila zgraje-

Županja Valerija Rogan

Florenca Baldauf

generacij na obmenjem območju ter da privabi tudi turiste. Nadaljnji cilj projekta je bil, da se ohrani arhitektura, ki je nekoč bila značilna za porabske domačije. Hiša je obnovljena primereno dvojnemu namenu. Sprednji del hiše (kuhinja in velika soba) nam tudi sicer novim pohištvom, ki nas pa stilno spominja na pohištvo »paverski izž« v prejšnjem stoletju, predvsem pa s »špajetom«, »rejnglini« pa »krušno pečjo« pričara naša otroška leta, ko se je življenje odvijalo v kuh-

Milan Papp

na v okviru projekta Ethos Land, ki je sofinansiran iz Programa sodelovanja Interreg V- A Slovenija-Madžarska 2014-2020. Občina

nji. V velki sobi so razstavili predmete, ki so jih dobili od vaščanov.

V zadnjem delu hiše se nahajata sobi za turiste (12 postelj) s primernimi sanitarijami. Kot je rekla županja, ne nudijo hotelskih storitev, »pričakujemo in vabimo bolj tiste turiste, ki želijo v preprostih pogojih bivanja spoznati naše lepo Porabje«.

Na mestu nekdanje »djümle« (skednja) je nastal pokrit, toda z dveh strani odprt prostor, ki je primeren za druženje manjših skupin.

V okviru projekta so ob hiši že zasadili tudi sivkin nasad, na tej njivi so že dvakrat želi. Napravili so tudi visoke grede, spomladi želijo za hišo posaditi veliko dreves in na dvorišču posejati travo. Z »nečim zanimi-

vim« želijo presenetiti tudi otroke, je poudarila županja in se poimensko zahvalila vsem izvajalcem.

Za prerez trakov z barvami slovenske in madžarske zastave je zaprosila *Andrea*

Dragica Kolarič, na harmoniki jo spremlja *Boris Velner*.

»Verjamem in upam, da bo kmalu ta investicija priljubljena tako tukaj v Porabju kot tudi med turisti, ki

Gostje in domačini na »trnaci« obnovljene hiše

Kovács, ki je tokrat predstavljala tudi Razvojno agencijo Slovenska krajina, ki je vodilni pratner projekta Ethos Land, in katero je ob nastajanju projekta vodila prav ona. Njej in županji sta se ob tem dejanju pridružili tudi generalna konzulka in slovenska zagovornica.

Hišo je blagoslovil monoštrski župnik *Imre Bodorkós*, ki se je zelo potrudil, da bi obred večinoma potekal v slovenskem jeziku.

prihajajo k nam, saj zato delamo, da bi nas spoznali,« je izpostavila županja *Valerija Rogan*. Če bo temu res tako, bo stara-nova Gunjarska hiša res doživela lepšo prihodnost. Z njo bi verjetno bil zadovoljen tudi njen nekdanji lastnik »Gunjarski možak«, če bi jo lahko videl.

(Slike na prvi strani: Obnovljena Gunjarska hiša. Trakova so prerezali: generalna konzulka *Metka Lajnsček*, županja *Vale-*

Hišo je blagoslovil župnik Imre Bodorkós

Program so s svojim nastopom popestrili folkloristi domače folkorne skupine, ki deluje pod okriljem Zveze Slovencev na Madžarskem. Skupino strokovno vodi

rija Rogan, predsednica ZSM *Andrea Kovács* in slovenska zagovornica *Eriko Köleš Kiss*.)

Marijana Sukič
Foto: *Silva Eöry*

Folklorna skupina ZSM Sakalovci

Županja je z veseljem povedala, da »danes praznujemo, saj bomo končno vendar predali namenu našo etično domačijo, na kar smo že dolgo čakali in ne-

Sakalovci je odkupila in obnovila staro domačijo, ki je bila v precej slabem stanju. Kupila jo je z namenom, da se bo stavba uporabljala za druženje in srečevanje vseh

Krū, med, žmaučau, mlejko ali čaj

Kak smo že v naši prejšnji novini na kratko napisali, Generalni konzulat v Varaši je 18. novembra pozvau lidi na slovenski

Óro in domanjoga popa *Tibora Tótha*. Ranč tak je pozdravila ravnateljico seničke šaule *Ildiko Dončec Treiber*, višjo svetovalko

-gozdarskoga zavoda iz Murske Sobotne *dr. Stanka Kapuna* pa gospoda *Janka Rožmana*.

»Gnes smo vas pozvali na tradicionalni slovenski zajtrk, s sterim zaznamujemo den slovenske hrane, slovenskoga gestija. Tau je vsako leto vsakšni tretji petek v novembri. Ta pobuda (kezdeményezés) je prišla od Čebelarke zveze Slovenije, gratala je pa iz medenoga zajtrika,« je začnila svoje pozdravne reči generalna konzulka, stera ja potistim gornaštejla, ka vse mamu pred seboj na stauli: krū, med, maslo, mlejko pa čaj ino djaboke. »Letošnji slovenski zajtrik ima slogan: Zajtrik s sadom – super den! Generalna skupščina Združenih narodov (ENSZ Közgyűlése) je letošnje leto razglasila za leto sadja pa zelenjave,« je končala Metka

Generalni konzulki se je za pozvanje zavalo podpredsednik županijske skupščine Ferenc Marton, steri je malo po šali pravo, ka za moškoga sta samo med pa sad nej gvūšno, ka zavolé za zajtrik. »Dapa brezi vica, nam v Železni županiji je trno važno, naj zdravo hrano djejmo, aj bau tau slovenska ali vogrska. Eške bole me veseli, ka dosta gučimo o medi, fčelaj pa čebelarstvi, vej je pa trno važno, naj vejmo, kakšno vlogo pri gordržanji življenja majo fčele,« je pravo gospaud Marton.

Stanko Kapun je najprva tapravo, ka je on tö vcuj bijo, gda so si čebelarji v Sloveniji vözmislili medeni zajtrik, ka bi mlajše vöjvčili, ka trbej zdravo gesti. »Trno sem veseli, ka se je slovenski zajtrik dobro prijio v Sloveniji, eške bole sem veseli, da ga držijo prejk gra-

ša, vej so pa fčele tiste, stere zdržujejo biodiverzitetu krajine« je vözdignu dr. Kapun pa eške ta-

Goste je pozdravila generalna konzulka Metka Lajnsček, paulek njé (z lejve) Stanko Kapun, (s prave) Janko Rožman. Ka bi se med seuv razmeli, je pomagala sodelavka konzulata Brigita Soós

zajtrik, steroga so pripravili na Vzorčni kmetiji na Gorenjom Seniki. Pravi den slovenski zajtrikov je 19. november (po istini tretji petek v novembri), gda mlajši po Sloveniji dobijo zdravo hrano za zajtrik: tau so med, žmaučau (maslo), čaj ali mlejko pa djaboka, je pravla generalna konzulka *Metka Lajnsček*, gda je pozdravila vse goste, med njimi *Ferenca Martona*, podpredsednika županijske skupščine Železne županije, slovensko zagovornico v vogrskom Parlamenti *Eriko Köleš Kiss* in njenoga asistenta *Ferenca Sütöna*, predsednika Državne slovenske samouprave

Valentino Novak, andovskoga župana *Attilo Simona Nagya*, predstavnike RA Slovenska kraji-

Prišli so župniki z obeh strani granice. Na kejpi z generalno konzulko, slovensko zagovornico pa s predsednico Slovenske zveze

Lajnsček pa rejč prejkdala mlado-ma gazdi Slovenske vzorčne kmetije *Tomaži Kovácsi*, steri je na kratko tapravo, s čim se spravljajo na gazdiji. Gazdija dela že od leta 2015, spravljajo se s paverstvom, pauvajo sad, majo živino, zvün toga se spravljajo s turizmom tö. Majo dosta evropski projektov, tej pejnzejte pomagajo, ka razvijajo turizem na gazdiji pa v cejlom Porabji. Skrb majo na tau, naj gostom ponudijo kak največ doma-nje pa doma pridelane hrane (domanja govedina). Probajo dobiti lidi, steri kak lokalne produkte odavajo tisto, ka doma pripauvajo ali napravijo. Za nji so v projekti Ethos Land oprli malo bautico, gde se odavajo njini produkti.

pravo, ka svoje roje dostakrat ma pauleg granice pri Trdkovi. Gučo je o tom tö, ka so fčele zavoló toga, ka se podnebbe spreminja, v nevarnosti. Zadnji pet lejt je težko bilau, ka so si nej najšle zavolé hrane. Pri tom so njim pomagali

Med je zdrava hrana, dapa letos je nej bila bogata letina

nice tö,« je tadale gunčo slovenski čebelar. »Glavni cilj toga je, ka v osnovne šaule spravimo zdravo gesti. V Sloveniji sodelujejo vse šaule pa vsi slovenski čebelarji – nas je kauli 10 gezero – steri damo svoj med zaupstom šaulam za medeni zajtrik. V Sloveniji je trno razvito čebelarstvo, mamu več kak 200 družtev, stera so povezana v Čebelarško zvezo Slovenije. Slovenija je tau začnila, ka naj fčele majo svoj svetovni den, steroga mamu mejsca maju-

čebelarji s tejm, ka so njé krmili. Fčele pa drugi insekti so zatok važni, ka če bi oni nej praj nosili es pa ta, bi rastline nej rodile, mi pa lačni ostali.

Vsi, steri smo se zbrali tisti četrtek na vzorčni kmetiji, smo gvūšno nej lačni ostali. Zvün tradicionalnoga gestija slovenskoga zajtrika so gostitelji ponidili druge dobraute tö, sterim so se najbolje moški veselili. Nji je bilau v sobi dosta več kak nas, žensk.

Marijana Sukič

Kūjar na vzorčni kmetiji je speko pokaraj, steri je tak vögledu kak fčela

Karla Holeca, predsednico Zveze Slovencev na Madžarskem *Andreo Kovács*, župnike *Dejana Horvata*, *Vilija Hribernika*, *Imreja Bodorkósa*, *Krisztiána*

na *Viktorijo Hanžek* in *Tomaža Kovácsa* pa eške domanjoga pridelovalca *Lojzeka Hanžeka*. Ejkstra je pozdravila slovenska čebelara, direktora Kmetijsko-

PREKMURJE

Vlada na obiski

Preminauči terek so Prekmurje pa Prlekijo gorziskali člani slovenske vlade (kormány), na čeli s predsednikom Janezom Janšo. Prva so se zrankoma srečali na delovnom djilejši, steri je biu v Dvorci Rakičan pauleg Sobote, po tistom pa so se predsednik vlade in ministri raztepli po cejlom Pomurji. Premier Janez Janša je obisko firmi Panvita in MOL, na delovnom obedu se je srečo s predstavnikoma Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti in ločeno ške z lendavskim županom Janezom Magyarom, obisko pa je tudi soboško püšpekijo in se srečo s püšpekoma Evangeličanske cerkve Leonom Novakom.

Za Porabje je biu najbolje zanimivi program, steroga je mejla ministrica za Slovence v zamejstvi in po sveti dr. Helena Jaklitsch. Po tistom ka se je srečala z županom občine Razkrižje Stankom Ivanušičom, s sterim sta se največ cajta pogučavala o sodelovanji s Slovenci na Rovaškem, je bilau v soboški Pokrajinski in študijski knjižnici največ guča o potujoči knjižnici, vej pa znamo, ka bibliobus vsakši drügi keden pride tudi v Porabje. Ministrica je bila ške v »žuti kuči«, gé mata sedež Radio Murski val pa novine Vestnik. Pohvalila je oba medija, steriva dobro poročata tudi o tom, ka se godi v krajini ob Rabi, pauleg toga pa ške cujdala, ka bi bilau lepau, če bi malo več o tom, ka se godi med Slovenci v zamejstvi in po sveti poročali tudi nacionalni mediji. Pred zaključno javno tribuno, stera je bila večer v Lendavi, se je Helena Jaklitsch o vörski oskrbi Slovincov v zamejstvi in po sveti pogučavala s soboškim püšpekoma msgr. dr. Petrom Štumpfom. Kak je pravla, je dühovna oskrba fejst fontoška za ohranjanje slovenske identitete med rojaki, steri živejo zvün Slovenije.

Silva Eöry

Lidija Gomboc iz Göronec

VČI SE DELATI, POZABIŠ TE SIGDAR LEKO

Lidija Gomboc je gorrasla pauleg Porabja, v vesnici Dolič, zdaj pa že duga lejta žive v Gerlincaj ali kak pravijo lidge, steri živejo v toj gorički vesnici pauleg avstrijske granice, v Göroncaj: »Ge sam ške kak mlada prišla se v bauto delat. Tistoga cajta je ške skor v vsakši vesnici bila bauta. Te pa je tak prišlo, ka sam se zalübila v Antona Gomboca, oženila sva se in tü sam tüdi ostala. Drügo leto de že 40 lejt, ka sam v Göroncaj.«

V svoji mlašeči lejta je tak brodila, ka bi najrajši vzgojiteljica bila ali te je ovak prišlo. Vö se je zašaulivala za bautošico. »Pri rami je nej bilau pejnez. Tistoga cajta je nej bilau takših dobrih avtobusnih povezav, kak so gnesden, auto je biu eden v cejli vesi, šaula za vzgojiteljice pa je bila daleč, v Maribori. Mati me je odpelala v bauto v Kuzmi in je šefi pravla, eto jo mate, pa glejte, ka jo vönavčite. In te, gda sam šaulo za bautošice napravila, sam brž tüdi slüžbo dobila, pauleg toga sam si ške večerne šole vöplačala, ka sam te poslovodkinja (üzletvezető) leko bila,« je povedala sogovornica in ške raztolmačila, ka je mejla štiri lejta mlajšoga brata, steri pa je že kak dejte zbetěžau in je mrau, gda je biu star samo 12 lejt: »Nej samo brat, tüdi mati je zbetěžala za rakom, ške prva, malo po tistom, ka sam se ges narodila. Ona je te tanjala slüžbo v Muri, pa je tü in tam odila v Avstrijo delat, kelko je leko. Gda sam bila stara osem lejt, sta k nam prišla živet brat in sestra, mlajša od mamine sestrične, stera je odišla v Dajčland delat. Deca kak deca, za nas je te niške nej telko skrbo, kak je tau gnesden navada. Mi smo domau s šaule prišli, pa smo znali, ka si moremo obed segreti, ali pa gda smo že malo vekši bili, tüdi kaj sküjati. Znali smo, ka moremo dvaur zmesiti, pa ka more spucano biti, gda mati pride domau. Če je nej bilau tak, smo kregani bili, ali pa je pantovo šibo vrezala, pa smo biti bili.« Deca so se tüdi

znajšli, pa so neka pejnez prislüžili, najbolje s tem, ka so kostonje brali pa so jih Avstrijcom odavali. Prva kak je prišla v göronsko bauto delat, je delala ške v več gorički vesnicaj: »V Kramarovcaj sam bila te, gda je bila bojna za Slovenijo. Tista bauta je bila čista na granici. Zanimivo je,

Lidija Gomboc

ka so v tistom cajti tüdi Avstrijci odili prej. Najbolje mi je v spomini ostalo, kak smo zvüna stali, moški so pivo pili, pa smo gledali kak so avstrijski sodaki vsakši stau metrov svojo zastavo notpiknili. Te so nam raz-

Lidija Gomboc peče tüdi krü

tolmačili, ka tau delajo samo zatau, ka do naši že od daleč vidli, gé je granica.«

Po tistom, ka se je bauta v Göroncaj dozaprla, je ške 16 lejt delala na upravi bautoške firme Potrošnik, po tistom ka je ta firma propadnola oziroma so jo odali, pa je

ostala brez dela. Pri Gombocovih so se že furt s paverskim delom spravali, vej pa so meli tak maro kak njive pa tüdi gorice: »Na stara lejta mi zdajtau v glavau dé, kak mi je prav prišlo, ka me je mati sigdar cujgnala, ka sam mogla titi pomagat dejdeki pa babici, steriva sta mela po tri ali štiri krave. Dostokrat se spaumnim na tau, kak mi je mati pravla, ka naj se samo včim delati, pozabim te sigdar leko. Ges sam tau mojima čerkama tü gučala, pa sta se včasik čemerili, zdaj pa ka sta že vekšivi, pravita, ka je tau dober tanač.«

Gorice so pri Gombocovih že od nekdaj bile. Antonov dejdek, steri se je štirikrat ženo, vej pa so njemi tri žene mlade mrle, je biu velki vinogradnik, celau s trsnicarstvom se je spravlo in je spauvo en trs, steri se zove görončar. »Po tistom, ka sva müva z možom obadva brez slüžbe ostala, sva se odlaučila, ka va se tüdi s turizmom spravala, pa ka va mela izletniško kmetijo. Na mesti, gé je

biu stari silos, smo napravili zidino, v steroj sprejemamo goste, iz svinjske künje pa je redna künja gratala,« je ške raztolmačila Lidija Gomboc in cujdala, ka ma njihova izletniška kmetija, stera furt gorodpre svoje dveri od petka do nedele, eno

zanimivo ime, Kozelinovi: »Niti dejdek je nej znau, zakoj so ime daubili po kozaj, mogauče so inda svejta na verstvi meli koze, pa so zatau Kozelinovi gratali. Mi, v Doliči, smo Ovčarovi bili, vej pa naj bi prej inda svejta meli birke. Na vesi je tak, ka vsakši ram ma svoje ime. Gombocov je v Göroncaj dosta, Kozelinovi pa smo samo eni, in zatau smo dali tau ime.«

Pri Gombocovih so meli 15 hektarov zemle, v najbavših lejta pa so ške 15 hektarov meli v arendi: »Leta 2005 je mauž meu eno veliko nesrečo, tak ka sam neka cajta bila za vse delo sama na verstvi. Sigdar pravijo, ka ka te ne buje, te bole trdoga napravi, pa te deš dale. Mauž se je, hvala baugi, pa na nogé postavo, žmetnoga dela pa ne more delati. In te sva se odlaučila, ka mare neva več mela, ka va se bole s turizmom spravala. Malo sva goric ške cuj nasadila, tak ka mamu svoje vino pa sok tüdi delamo. Pri nas leko dobijo lidge samo tisto, ka sami pripauvamo.«

Majo svoje svinje, pa te vse mesau doma okadijo, spacajo, napravijo klobase, pašteto in zaseko, Lidija speče tüdi prekmursko gibanico, poslanke pa dober krü, steroga vsakšo soboto odavle tüdi v Gornji Radgoni na placi. Kak dugo do se pri Kozelinovih ške spravali s turizmom, ne vejo, vej pa »ne moreš siliti mlade, vej pa smo mi tüdi nej bili radi, če so nas stariške kaj silili.« Najstarejša či Marina, stera je študerala matematiko pa statistiko, je delo najšla v Italiji, mlajša Iva pa je nej dugo toga nazaj mamica gratala: »Mamu lejpo čarno deklico. Raste kak repa, hvala baugi. Drügo si ne želemo, naj de samo zdrava. Ime je dobila po prababici, stera je bila Rozalija. Naši mladi pa so se odlaučili za bole moderno ime Olivija Rosa.«

(Kejp na 1. strani: Sogovornica pred zidino, v steroj gosti koštavajo domanje dobraute.)

Silva Eöry

Kejpi: Silva Eöry in osebnih arhiv Lidije Gomboc

OD SLOVENIJE...

Dan Rudolfa Maistra

Dan Rudolfa Maistra, ki se v Sloveniji praznuje v spomin na 23. november 1918, ko je general Maister s svojo vojsko razorožil nemško varnostno stražo in prevzel vojaško oblast v Mariboru, je praznik, a ni dela prost dan. Dan pred praznikom je na mariborskem pokopališču Pobrežje potekala slovesnost ob predstavitvi nove podobe grobnice, v kateri je pokopan general. Na njegov pogreb je leta 1934 prišlo kar 25.000 ljudi, grobnica pa je šele 87 let po njegovi smrti dobila podobo, ki odraža Maistrovo veličino. K obnovljeni grobnici so vence položili predsednik republike Borut Pahor, predsednica Zveze društev general Maister Lučka Lazarev Šerbec in župan Mestne občine Maribor Saša Arsenovič. Ob dnevu Rudolfa Maistra je v predsedniški palači potekal tudi dan odprtih vrat. Predsednik republike Borut Pahor je v nagovoru izpostavil pomen generala Maistra za ozemeljsko povezanost Slovenije. Danes je toliko razdvojenosti in razklanosti, da predsednik države rešitev vidi v oživitvi vseh vrst dialoga in sodelovanja.

31. Ljubljanski filmski festival

Končal se je 31. Ljubljanski filmski festival (Liff), ki je zaradi vladnih ukrepov tik pred zdajci doživel nekaj sprememb, a vendar ohranil tudi projekcije v živo. O glavni nagradi vodomcu je odločala žirija, v kateri so bili Zsófia Ruttkay, Leyla Yilmaz in Sebastian Cavazza. Vodomca je prejel iranski film Pohodi plin!, ki ga je režiral Panah Panahi. Nagrado FIPRESCI, ki jo podeljuje mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov in novinarjev, je prejel film Telesce v režiji Laure Samani. Občinstvo je z glasovanjem izbralo svojega favorita, ki je prejel nagrado zmaj. Med 22 filmi je najvišjo povprečno oceno (4,61) prejel film In potem sva zaplesala? v režiji Levana Akina. Na Liffu je bilo na ogled 79 celovečernih in 16 kratkih filmov iz 52 držav.

DOMOVINA ČOKOLADNI MIKLAUŠOV

Na predvečer dneva svetoga Miklausa vsikšo dejte komaj čaka, ka v svoje – lepau vöspucane – šöbare nika slatkoga dobi. V gnešnji moderni cajtaj more v čizme bar eden miklauš s čokolade priti, malo lüdi pa vej, ka največ od nji v svejt vrnau z Vogrskoga vöpošlejo.

Kletizadobišestdesetlejtfabrika čokolade v Diósgyöri (tau je en tau Miskolca), ki je edina tovarna švajcarske firme Nestlé, štera samo od znautra prazne čokoladne figure rédi. (Če rejsan má 447 fabrik v 86 rosagaj.) Naša država je ž njauv gratala velesila v čokoladni zavcaj pa miklaušaj, na leto je pri nas napravijo 110 miljaunov.

Vogrsko čokoladno fabriko v boršodskom varaši Szerencs (vküper s tovarno v Diósgyöri) je švajcarska multinacionalka dojkúpila leta 1991, tistoga ipa so figure – štere so se brž strle – rédili z rokami. Zaman pa v fabriki gnesdén že skor vse roboti delajo, staniol eške itak flajsne ženske roké gor na miklauše baužajo. Dela majo zavolé, vej je pa v lanjskom leti 3810 ton blaga vö s té fabrike prišlo. Tau se ne čüje tak dosta, depa trnok na veuko stogi. Vej pa kak majo šegau za hejc praviti: znautra v čokoladi »dosta lufta odajo«.

Fabrika má dvej glavni sezoni: od majuša do konca septembra se pripravljajo miklauške, djelenge in drüge božične figure, po tistom pridejo na red vüzenski zavci. Skoro v vsikši rosag na svejti vöpelajo od tistec produkte: če kúpimo slatkoga dejdeka mraza od Nestléna v Singapuri ali Kanadi, so tistoga gvüšno v Diósgyöri narédili. Vsakša država má malo ovaško želenje, v Englandi na priliko samo figure z bejle čokola-

de prosijo.

Maso od kakaona v vogrsko fabriko pripelajo s Češke, njeno temperaturo nutpostavijo z mašinami. Vlejšjo go v forme, štere

prišparali več kak stau ton plastike.

V drügoj fabriki, 40 kilomejterov daleč v Szerencsi, več ne rédijo čokolado, liki samo kafej pa kakao. Ta

(nej je edna železna škātüla kak gnešnje). V tej dvej fabrikaj dela kauli gezero lüdi, pravijo, ka je prej od vsikše držine v Szerencsi gvüšno eden član v tajoj tovarni delo. Od tistec pelajo inštanten kafej in kakao v 33 evropske rosage, tau je na leto 40 gezero ton blaga. Material vozijo z Malajzije, Španjolske in Englanda, kafejova zrna pa kúpüejo v Vietnami in Braziliji. Od popularnoga inštantnoga kafeja »3 v 1« v Szerencsi na leto 4 bilijone (!) mali začk narédijo.

Če rejsan je lüstvo po svejti med pandemijov – zaprejto doma – dosta več čokolade zélo, je fabrika zadobila veuke probleme: tá so ostali držinski svetki, zatok so nej telko čokoladni zavcov ali miklaušov kúpüivali. Letos 5. decembra večer pa se vrlim mlajšom v Porabji venak nede trbölo bodjati: če so bili vrli, Miklauš gvüšno nutdeje edno malo čokoladno figuro v njine čiste čizmice.

-dm-
ilustracija:
Szilveszter Bartkó

po tistom začnejo trausiti, ka bi v masi lüknja gratala. Od mlejčne čokolade nücajo dvaje féle, depa rédijo variante s črne (jedilne) ali mentolne (After Eight) čokolade tö. Fala nugatova masa je več nej moderna, vej se pa gnesdén samo kvalitetna čokolada leko odá.

V fabriki geste eden laboratorij za testéranje ranč tak. Delo tisti delavcov pa je nej tau, ka cejli dén čokolado koštavajo, liki morejo dosta vsega kontrolérati: kak se čüje, gda steremo miklauša, kak dene čokolada ali kak se svejti figura. Dosta dajo na varstvo narave (körnvezetvédelem) tö, trüdijo se, ka bi se dalau material za nutpakivanje do leta 2025 cejlak reciklérati. Na tau so začnili bole skrb meti pred dvöma letoma in v tom časi so že

tovarna de za dvej leti stara stau lejt, zatok se na njej eške pozna, ka je od zvüna pa znautra lepau zozidana

www.radiomonoster.com

www.porabje.hu

Sto let Čebelarškega društva Lendava

Čebelarško društvo Lendava, ki je bilo ustanovljeno pred 100 leti, je v okviru praznovanja namenu predalo 81 let star obnovljeni čebelnjak, ki so ga postavili v parku pri Dvojezični osnovni šoli I Lendava, kjer že stoji

Goričkem pripeljali v Lendavo. Restavriral in obnovil ga je Stanko Vitez. Lastnik čebelnjaka je bil čebelar Janez Lesic, po njegovi smrti pa je do leta 1997 v njem v Trdkovi čebelaril njegov sin Albin. Predsednik Čebelar-

Lendavski čebelarji so organizirali tudi Medeni pohod

učni čebelnjak. Ob obletnici so predstavili še strokovno brošuro z naslovom Kratka

kega društva Lendava Štefan Cigut je povedal, da so čebelarji iz Lendave in oko-

Stari čebelnjak so postavili v parku pri Dvojezični osnovni šoli I Lendava

zgodovina čebelarjenja v Lendavi in okolici ter film o društvu in zgodovini čebelarjenja. Avtorica brošure je dr. Judit Zagorec-Csuka, film o zgodovini in delovanju Čebelarškega društva Lendava pa je nastal v sodelovanju s studiem madžarskih programov RTV Slovenija. Organizirali so tudi Medeni pohod po Lendavi in Dolgovaških ter Lendavskih goricah. Čebelnjak, ki je bil izdelan leta 1940, so pred dvema letoma odkupili od lastnikov in ga iz Trdkove na

lice tri leta po končani prvi svetovni vojni stopili skupaj in ustanovili takratno Čebelarško podružnico v Dolnji Lendavi, ki je štela 74 članov in je bila med največjimi v okviru tedanje Čebelarške zveze Slovenije. Po letu 2000 je društvo razvilo svoj prapor, uredilo društveni arhiv, izdalo obširen zbornik ob 90-letnici delovanja in prevzelo mentorstvo nad čebelarskim krožkom v DOŠ I Lendava. »Dejstvo je, da v vsej tej dolgi zgodovini čebela zaradi posledic

Zipline Vinarium

ADRENALINSKA TURISTIČNA PONUDBA V HRIBIH NAD LENDAVO

Pri razglednem stolpu Vinarium Lendava v Dolgovaških goricah, kjer so pred kratkim obeležili šesto obletnico najvišjega razglednega stolpa v Sloveniji in ob tem zabeležili pol milijonte-

Pri razglednem stolpu Vinarium Lendava v Dolgovaških goricah bodo zgradili 530 metrov dolg Zipline Vinarium

ga obiskovalca stolpa (to je bila Mariia Poliukhovich iz Ljubljane, sicer Rusinja), bodo zgradili 530 metrov dolg Zipline Vinarium z dvema jeklenicama. Ljubitelji adrenalinskih aktivnosti se bodo spustili z lesenega stolpa pri najvišji točki Lendavskih in Dolgovaških goric, ki jo imenujejo Piramida, zaključek spusta pa bo pri razglednem stolpu Vinarium. V najhitrejši točki bo hitrost med petdeset in šestdeset kilometri na uro. Naklon bo šest stopinj, višinska razlika pa 32 metrov. Ocenjena vrednost projekta je 260 tisoč evrov.

Župan občine Lendava Janez Magyar je povedal, da območje okrog razglednega stolpa Vinarium Lendava dopolnjujejo z novo turistično ponudbo. V bližini bo investitor zgradil čokoladnico, zasebnik načrtuje tudi stezo za gorsko kolesarstvo. Zipline in druge naložbe, ki jih načrtujejo, bodo gotovo prispevale k še večji prepoznavnosti in obiskanosti stolpa Vinarium Lendava, ki je najvišji stolp v Sloveniji, in od odprtja pred šestimi leti najbolj obiskana turistična točka v Pomurju.

Besedilo in fotografija: Jože Gabor

človeških aktivnosti nikoli ni bila tako ogrožena, kot je danes. Zato moramo v času do naslednjih jubilejev vsi skupaj storiti več, da bodo čebele obstale,

kajti le-to je garancija, da bo obstalo tudi človeštvo,« je poudaril Štefan Cigut.

Besedilo in fotografija: Jože Gabor

... DO MADŽARSKE

Vlada bi podaljšala izredno stanje

Vlada bi zaradi pandemije do 1. junija 2022 podaljšala izredno stanje ali vladanje z dekreti, se je izvedelo iz predloga spremembe zakona, ki ga je v parlamentarni postopek vložil podpredsednik vlade Zsolt Semjén. V obrazložitvi je zapisal, da se Madžarska s svojim programom cepljenja, ki je eden najbolj uspešnih v Evropi, učinkovito bori proti korona virusu, toda nove inačice virusa se širijo s tako hitrostjo in posledicami, ki jih prej še nismo srečali. V četrtem valu – prav zaradi njegove nepredvidljivosti – je neizogibna zagotovitev učinkovitih sredstev za hitro ukrepanje. Prav zaradi tega je potrebno ponovno podaljšanje vladanja z dekreti, ki ga je parlament nazadnje podaljšal septembra, in sicer do 1. januarja 2022. V obrazložitvi je zapisano tudi, da vladanje z dekreti ne bo vplivalo na izvedbo državnoborskih volitev, ki bodo spomladi naslednje leto.

Socialisti bi znižali DDV prehrabnim artiklom

Stranka socialistov meni, da državljanje na Madžarskem čaka menda najtežji in najbolj beden božič vse od spremembe sistema, saj so cene prehrabnih artiklov nerealno visoke kakor tudi inflacija. Direktor opozicijske stranke je na facebook strani stranke zapisal in povedal tudi na tiskovni konferenci pred finančnim ministrstvom, da enotni – 27-odstotni – DDV v primeru prehrabnih artiklov povzroča previsoke cene. V primeru prehrabnih artiklov bi morala vlada uvesti 5- in 18-odstotni DDV. Po njegovem mnenju so visoka inflacija, visok tečaj evra in nepravilni gospodarski ukrepi vlade pripeljali do krize. Meni, da določitev zgornje meje cen naftnih derivatov ni prava rešitev, čeprav prehodno pomaga družinam v finančni zagati. Podpredsednik vlade je dodal, da se ljudje, ki jih srečuje po državi, pritožujejo. Upokojenci zaradi visoke inflacije, delavci zaradi tega, da kljub temu da delajo, so v vse težjem socialnem položaju. Oni namreč – kot je rekel – nimajo prijateljev med oligarhi, ki bi jim na koncu meseca, ko je družinska blagajna prazna, pomagali. Opozicijska politika sta obljubila, če bo opozicija na vladi, bo znižala DDV prehrabnim artiklom.

Zaplado na zaplado

Družina Lazar v Slovenski vesi žive, depa kak gazda Laci, tak žena Eva sta z Gorejnjoga Senika. Tam sta se naraudila pa tam sta gorrasla. Gda sta se

tapomrli, te so prejkdali dejdeka sestri Pauli, stera se je do leta 1956 s tejm spravljala, po revoluciji se je postrašila pa je v Meriko odišla.»

nom, ka se je vse prašilo, če sem kasneje prišla domau. Če so mi prajli, ka Evika, večer v sedmij vōri moraš domau priditi pa je nej tak bilau, te so me že štreng vzeli. Tau je zato bilau, ka mati so rano v nevaulo spadnili pa so se bojali, nej ka bi ge tū tak zopojdla. Mati, ona je tō večkrat kričala z menov, depa od nje sem se nej tak bojala kak od staroga očō.»

- Kak ste se leko špilali, če ste sami bili?

»Tak ka sem mejla padaškinjo, pri sausedi je doma bila, Lujzina Eržika, ona je telko stara bila kak ge, müve sva se spoj dosta vküper špilale.»

- Pri Pekoski, gde ste gorrasli, je bila gazdija?

»Nej, mi smo maro nej meli, depa njivo smo delali, tista je strašno daleč bila, kraj od rama, tam vrkar, kak je vekša kasarnja bila. S staro mater-

- Vam je šaula tō paulek bila, nej?

»Včasi, če kakšna irka ali kaj drugo doma ostalo, te sem brž domau odlatejla, školniki

lazaslüžila svoja lejta, te sem v penzijo odišla, gda sem 52 lejt stara bila.»

- Dosta kejpov mate iz tisti časov, gda ste dekle bila, sto

Eva je na Gorejnjom Seniki pri Pekovski gorrasla

Eva s padaškinjo, popejvale sta

spoznala pa oženila, potistim sta v Slovenski vesi zidala. Gda sta naprejevzela stare družinske kejpe, kak gazda tak vertinja sta en-en pak kejpov mejla. Tak ka na dva tala sem zejo tau pogučavanje, v prvom tali de zdaj vertinja pripovedjala o svojom žitki cejlak do tistoga mau, ka sta se spoznala z možaum. Drugi keden de pa gazda na redej, on de nam pripovejdo, kak pa zaka so prišli z Gorejnjoga Senika v Slovensko ves.

- Eva, kak ste se vi doma po iži zvali?

»Mi smo po domi Pekoski bili, deklisko se pa Bartha zovem, zato ka moj oča je Vogrin, eden prejdjen sodak biu.»

- Na Gorejnjom Seniki gde ste vi doma bili?

»Mi smo tam bili doma, kak je pošta bila, pri potoki, pri mostej.»

- Zaka ste se Pekoski zvali, je biu kakšni pek v družini?

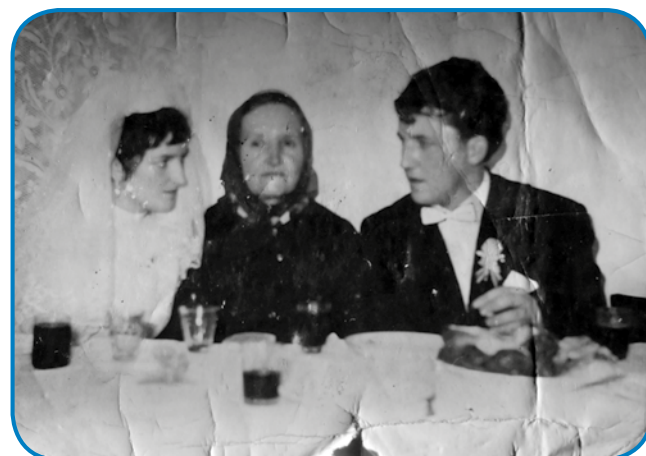
»Biu, stari oča so bili pek pa pradejdek tō, pa te še trge njegvi bratje so tō peki bili.»

- Gde so delali, gde so pekli krü?

»Hugo bači so v Varaši pa v Kermedini delali, drugi pa doma pri Pekoski, gde so pradejdek bili doma. Tam je tō bila peč, v steroy so krü pekli pa odavali. Gda so stari starci

- Vaš rojstni ram je v dobrom pa lejpom mesti biu tam pri potoki.

»Dobro je bilau, vejš, kak fajne je bilau tam nut v potauki lejtati, te je še tekla voda,

Eva pa mauž Laci s staro materdjov, stera go je gorazranila

gnesden že tak nega v potoki vode.»

- Vas je kelko mlajšov bilau?

»Ge sem sama bila, zato ka namé so stara mati pa stari oča goraranili, zvün mena so se še moji vüjci štirge tō tam zdržavali. Moja mati, gda je namé rodila, potistim je na repo üšla delat, name je pa pri stari starišaj njala. Potejn se je spoznala z možaum pa te je še mejla tri mlajše od njega.»

- Stara mati pa oča so sigurni bili?

»Fejst, spoj pa stari oča, včasem sem tak dobila z rame-

djov vsikši den sva s küsov tagor šle, ka sva pučkōm travo, bagundli pa tašo kaj vse odtistec vozile. Tau tō istina, ka te je še lüstvo nej melo tašo silo kak zdaj, gnauk s tejm, gnauk s tistim smo malo pripovedjali, dostakrat so nam ponidili kakšne djaboke ali če so kaj pekli, te kakšne pogače ali bukline. Te je še vsakši z vsakšim dober biu, te je še lüstvo dosta pripovedjalo eden z drugim. Tak ka je bilau, ka s tisto küsov smo več kak pau dneva tastrgüčali dočas, ka smo nazaj domau prišli.»

sem ranč nej prajla. Ge sem se rada včila, samo srmastvo je bilau pa starci so kumaj čakali, aj gnauk šaulo dojdejem pa aj delat dem v židano fabriko pa aj peneze slüžim. Tak ka še petnajset lejt stara sem nej bila, gda sem že v židani fabriki delala. Najprvin sem šriri vōre delala, po tistom šest vōr, gda sem šestnajset lejt stara bila, te sem že na osem vōr üšla pa na tri partije (izmene).»

- Stara mati pa oče iz koga so živali, če so nej meli maro?

»Stari oča je sir üšo na repo (sezonsko delo), cejlo leto je tam delo, tak so te dobili silge, tau smo na mlin pelali pa smo melo dobili. Mati doma krump-line, tikvi, gra, vse ka je zamisliti, vse je pripauvala, tak je te gesti zato bilau, drugo pa tak nej trbelo. Na gvant smo dosta nej dali, če je üdo gratalo kaj, te smo zaplado zašili, dostakrat je že na zapladi zaplada bila gorazašita.»

- Kak dugo ste delali v židano fabriki?

»Dočas, ka so go nej zaprli, dočas sem tam delala, potistim te še par lejt sem na psihiatriji delala, zato ka sem nej mejla še telko lejt, ka bi leko v penzijo odišla. Pa te, gda sem do-

je vas poslisko?

»Moj stric, naš Feri je emo en taši mali prausni mašin pa te stistim smo se dojdjamali.»

- Dosta kejpov mate od stare matere, puni je album, gvüšno ste je radi meli.

»Kak bi pa nej, vej pa oni so namé goraranili. Gda so mrli leta 1989, te so mi fejst falili.»

- Mate eden taši kejp, gde ste vi pa še edna dekla v noši poslikane. Ka je tū bilau, kakšni nastop je biu?

»Niši svetek je biu pa ge pa moja padaškinja spejvave, zato ka ge sem spoj rada spejvala, pa nej samo te, če je kaj bilau, ovak tō. Dostakrat smo po večeraj vōsedli pa vsi, ka smo se nabrali, smo do pauptauči spejvali tak, ka vse štrmelo. Je eden taši kejp tō, gda na Dolenjom Seniki na narodnostnem dnevi spejvave pa fudaš Ferdi nam igra. Tak so ploskali, tak se je vidlo lidam, ka so nas nej steli dola z odra pistiti.»

- Na zdavanski kejpi, tam, gde stara mati na srejdji med vaja sedijo, kak vaša stara mati tak vi ste fejst žalostni, zaka?

»Kak ge sem žalostna bila, tak moja mati, zato ka sem kraj od daumi mogla titi.»

(se nadaljuje)

Karči Holec

Od inda v gnešnji čas -9

PRIPOVEJSTI OD STARI SLAVOV

Nazadnje smo se pri vodej stavili, gda smo od boginje Mokoš pripovedjali, stera je tō boginja vode bila. Od toga njeno menje neka nam povej. Začne se z »mok«, ka leko mokro, namočeno znamenjuje. S tem smo gnešnje pisanje začnili, ka eške zmejs pri vodej ostanemo. Depa najprva k zibeli demo,

čakajo. Prva saudi mladost, druga tisti čas človekove držine, tretja saudi starost. Tau je ena varianta, eni na drugo prsegajo: prva saudi veselo pa srečno življenje, druga saudi žalost pa nesrečo, zadnja smrt saudi. Kako-li je stoj vörvo, ta slejgnja je negativna bila, kak smo že prajli. Una bi včasini pri roj-

Vile pa njiva čalejrska mauč

Eške gnesden kakši moški za kakšo žensko vej prajti, kak vila je lejpa. Rejsan, vile so nebesko lejpe ženske pa tō velko čalejrsko mauč majo. Vile v lasej živejo, skrak vretin se držijo, v kakšni velki jamaj si tō leko daum najdejo. Od dobri vil parpovejdamo, lagve eške malo mer najjmo. V eni stari slavski krajinaj se je vörvalo, ka vile so od boga čerke, božje ženske: od stero-ga bi leko bile, se ne vej, depa majo zmejs skur takšo mauč, kak bi jo steri baug leko emo. Zmejs tō na oblakaj živejo, mi pa že vejmo, ka nebo je sir od Perüna bilau. Dobre vile so lidam rade pomagale. Se je zgodilo, ka je kakši paster na paši zaspau, po tejm so skrb na živino mele. Za zdravdje lidi so skrb mele, včile so ji bildje za vrastvo brati, kak se z njimi beteg tazavračī. Gda steri na dugoj pauti zablauđi, njemi pokažejo, kama tadale mora titi. Sodakom so krepko srce znale naprajti, brezi straja so v bitje šli. Trno rade so mlajše mele. Gda je kakšo dejtece nej pa nej enjalo djaukati, so njemi snenost prinesle. Najraj od vsega pa so plesale pa popejvale.

ka vile so leko dobre kak med, na drugom kraji pa se vcejlak vöminijo. Gestojo pa samo vile, stere lagvo delo delajo. Zvekšoga človeki, njegvoj držini, njivomi zdravdji nika dobroga ne prinesejo. Zaprav, vse njim naupek dé. Če so tiste dobre vile nebesko lejpe, té druge baukše nej v oči poglednoti. Človek brž leko kaj drugo kak pa človek grata.

Kak gnes v eni krajinaj se na risauske svetke nej smej na zemlej delati, ovak leko vse naupek dé. Ovak pa rusalke, kak zvejkšoga vse druge vile, so lejpe ženske. V meglo so nut zravnnane, lasé pa rejsan duge majo. Gda plešejo, kama njina bausa nauga stauipi, tam mlada trava začne rasti. Depa steri bi z njimi škeu plesati, bole aj tau si ne želej. Rusalke se doj ne stavijo, tisti človek pa pleše, li samo pleše, dokejč do kraja zmantrani ne premine. Gda

Vile rojenice: njiva lepota je moškoga leko na nikoj djala. Baug ne daj, ka bi se steri v njau zalübo. V skur božo stvorenje se nej slobaudno zalübiti

Rusalke skur cejli čas v vodej živejo. Samo gnauk na leto za eden tjeden vö pridejo

nauvi človek se je naraudo.

Vile rojenice, vile sojenice

Gvüšno, ka od tisti vil, s sterimi delamo, nemo pripovedjali. Naše vile (tündérek) so ženske bile, v slavski mitologiji ji je zavolé bilau, mi pa lepau po redej demo, najprva kak se človek naraudo, že so skrak zibeli tri vile bile. Eni so njim prajli rojenice - kcuji so pri človeki, gda se narodi - drugo njivo menje je sojenice - že gda se narodi, se vej, ka njemi je usojeno - depa, vsakša od tej trej svojo funkcijo ma. Eške tau, dveji sta dobrivi, tretja nej najbolje. Po našom starom vörvanji té tri vile v ram prijdejo, gda ženska že skur porodi, gda na dejtece

stvi mladoga človeka že leko zazvörčila, njemi lagvo življenje naprajla. Pa ranč njoj so na sto krüj, sir, med pa vino sklali, ka bi go zmirili, ka bi nej lagve vole bila. Njivi simboli so prdivo, kauce pa presličnjek bili. Tau pa zato, ka kunce (nit) življenja so plele, tista slejgnja pa go je prejk vrejzala, s tejm se življenje zgotovi. Pripovedjali so, kak stera vögleda. Prvi vi dveji sta lejpivi, z dugimi lasami bile, slejdnja pa nej najbolje lejpa, v sebe pogroznjena pa čemersta je bila. Depa nekak ji dun leko vido. Če je v tistom časi v ram kakši kaudiš prišo, ji je za eden kratki čas leko zagledno. Druge vile, stere so nej skrak zibeli bile, so lidgē leko vidli.

dej demo, zaprav že skrak njé stodjimo. Tam v laugi prejk vode pa že vodne vile rusalke plešejo.

Ja, samo eden teden v cejlom leti njim je dano, ka po jasaj skrak njinoga dau-ma v vodej, plešejo pa li samo plešejo. S tejm njivim »delom« se eden nauvi čas začne. Gnes se tejm dnevom binkošti pravi ali po naše domanje risali. Nekak se tau tak čuje, kak bi rejč risali, risuasko v žlati z rusalkami bilau? Leko, zato ka tisti eden tjeden plesanja rusalk skrak vode ranč na tiste dneve pride, sterim gnes risauski pravimo. Tau je tisto, steromi leko povejmo, ka od inda v gnešnji čas sega, tak, kak se tau naše pisanje zové.

risauski dnevi taminejo, nazaj v vodau dejo. Tam v vodej vejo kakšo norijo naprajti tō. Ribičom so inda mreže raznok trgale, ene ribe so domau nej prinesli. Ništrna je vejdlā mlinski potač dojaviti, ka se je nut v mlini vse vküper potrlo. Od kejc rusalke pridejo? Vörvle se, ka vsikša mlada deklina, stera se je vtopila, je rusalka gratala. Dobila je kak mejsecova sveklina lejpo blejdo kaužo pa vsikša od nji tō nebesko lepau popejva. Gvüšno, ka vsikša tista, stera je popejvala v operi Rusalka Antonina Dvoržaka, skur tak lepau tau dela, kak prava rusalka vej spopejvati.

Miki Roš

Gde eške žaba v žujci trepeče - 1.

VARAŠ, POD ŠTERIM POTOK SZINVA TEČÉ

Letošnje sprtoletje je bilau takšo, kakšoga smo eške nikdar nej meli. Če rejsan se je rosag pomalek opéro in smo na gnauk leko tanjali maske, se je dosta lüdi nej pokisilo planérati paut na tihinsko. Ge sem se

- vküper z dvöma dobrima padašoma - tö tak odlaučo, ka vleti raj edno vogrsko krajino gorpoiškem. Eden moj prijatelj je trnok malo prej Donave odo, zvün Szegeda ma je bila vzhodna (keleti) Vogrska cejlak neznana zemla. Ge sem tam že na dosta mejstaj klan-tivo, depa kauli boršodskoga varaša *Miskolca* sem od mlašeči lejt nej drlancko. Brž smo

se zgučali, rezervérali eden penzion deset minutov pejški vö z mestnoga centra in se slejden dén juliüša s Sombotela napautili v varaš na bregej potoka Szinva.

Z ejkstra autonom sem se podau prauti Budimpešti in k sreči na radioni čüu, ka je eden veuki štaupli na avtocesti. S pomočjauv navigacije sem ga vöokrauzo, kisnej pa sem pri ednom mostej v glavnom varaši donk zgübo tri frtale vöre. De sem pa tak tö prišo s Sombotela v Miskolc v pet vöraj, ka je za štiristau kilometerov nej lagvo.

Gda sta se mojiva padašaranč tak pripelala v penzion pod bregaum Avas, smo brž vöspakivali in se napautili v središče. Rejsan smo bili za deset minutov v centri, gde se nam je oprvim poklonila *varaška iža*. Originalno, romantično zidino so prejk-dali na srejdi 19. stoletja, obnoviti pa so go steli že v 1980-i lejtaj. Končno formo je dobila po leti 2012, gda so

gi cuzozidali törem z razglednim punktom na vreji. Na ednom sausadnom placi so pred stau tresti lejtami napravili *kaupanco Erzsébet*, štero je tistoga ipa na leto gorpoiskalo više stau

Trg Erzsébet pod bregaum Avas - ozajek stogi kip Lajosa Kossutha pred kaupancov Erzsébet

njej vozi že več kak stau lejt tramvaj (villamos) od veukoga panaufa do varaškoga tala Diósgyör. Ulica je skor vseposedik dvajsti mejterov šurka, na bejdvej njeni stranaj stogijo v redej baute, restavracije in kavarne. Vsakši dén se tam špancıra ali pašči vnaugo lüstva, ka dava varaši edno živo, posabno atmosfero. Miskolc je glaven varaš sövernomadžarske regije, s svojimi 150 gezero lidami je po Budimpešti in Debreceni tretje največke vogrsko mesto. Leži pod bregami Bükk, eške gnes pa je edno največke industrijsko (ipari) središče Madžarske. Zvün tradicionalne težke najdemo tam zdaj že elektronsko, avtomobilsko in kemijsko industrijo tö. V slejdnji tresti lejtaj se v varaši trüdjijo, ka bi gratali s kaupancov pod zemlaur (barlangfürdő) v Miskolctapolci, gradom v Diósgyöri in hotelskov palačov v Lillafüredi edno prilüb-leno turistično mesto. Ne smejmo pa pozabiti, ka je Miskolc s svojov univerzov šaulski in kulturni center

Gda je cerkev z deské dojzgorejla, so nauvo nej cejlak po stari planaj postavili - lejs pa motivi so z Erdeljskoga

padarov.

Najgir smo stapali dale in prišli do glavne, *Széchenyi-na ulice*. Če bi želejli pejški priti do njenoga drugoga konca, bi nücali več vör: s svojimi dvanajset kilometerami je tau najdujša glavna ulica v cejlaj Evropi. Na

njej vozi že več kak stau lejt tramvaj (villamos) od veukoga panaufa do varaškoga tala Diósgyör. Ulica je skor vseposedik dvajsti mejterov šurka, na bejdvej njeni stranaj stogijo v redej baute, restavracije in kavarne. Vsakši dén se tam špancıra ali pašči vnaugo lüstva, ka dava varaši edno živo, posabno atmosfero.

Miskolc je glaven varaš sövernomadžarske regije, s svojimi 150 gezero lidami je po Budimpešti in Debreceni tretje največke vogrsko mesto. Leži pod bregami Bükk, eške gnes pa je edno največke industrijsko (ipari) središče Madžarske. Zvün tradicionalne težke najdemo tam zdaj že elektronsko, avtomobilsko in kemijsko industrijo tö. V slejdnji tresti lejtaj se v varaši trüdjijo, ka bi gratali s kaupancov pod zemlaur (barlangfürdő) v Miskolctapolci, gradom v Diósgyöri in hotelskov palačov v Lillafüredi edno prilüb-leno turistično mesto. Ne smejmo pa pozabiti, ka je Miskolc s svojov univerzov šaulski in kulturni center

regije tö.

Zapistili smo središče varaša in za en malo prišli do *sinagoge*, štera je največka in edina aktivna židauvska cerkev v županiji Borsod-Abaúj-Zemplén. Po prvaj svetovnoj bojni je v Miskolci živelo kauli deset gezero

izraelitov, de so pa zvekšoga spaumrli v holokausti. Na tau spominajo table pri nekdešnjom getoni in na glavnom panaufi, njino sinagogo pa od leta 2017 obnavljajo z državnimi penzami.

Potok Színva na srejdi Miskolca - pod držencami leko koštavamo fajni kafej ali dobro vinsko kraplo

Če smo že tak daleč vö s centra prišli, smo gorpoiskali *cerkev z deské* tö. Na mesti té kalavinske Bože iže so že stale tri indašnje sakralne zidine, tretjo je decembra 1997 gorvužgo eden mladenc, betežen v glavej. Vörnicke pa so vküpdali peneze, tak so leko gnešnje leseno cerkev v originalnom, erdeljskom štiluši prejk-dali leta 1999.

Miskolc je varaš eške edne vöre, zatok smo ziskali *grčkokatoličanjsko katedralo*. V prvaj polovici 18. stoletja so v mesto prišli živet Rusini in Slovaki té vöroizpauvedi, šteri so si za en malo zozidali tau cerkev. Leta 2011 je Miskolc znauvič grato sedež njinoga püšpeka, od tistoga mau je zidina pá stolnica. Če rejsan majo té vörnicke ortodoksna bogoslüzja, donk pripoznajo rimskoga pápo za svojoga glavnoga voditela. Gda smo s padašoma tam ojdli, smo se samo prej oprejtj dveri čüdivali namalanim freškonom. Nej smo se pokisili nutstaupiti, vej je pa pri ednom oltari (šteri je biu s pravi kraj, pred ikono-

stasom) vrnau edna ženska v črnöm gvanti nikšo žalostno cerkveno pesem spejvala.

Povrnavli smo se v tisti tau Miskolca, šteroga *terasa Színve* zovéjo. Ime je dobila po potoki, šteri skaus varaš

tecé. Nekda je kauli njega vse vövidlo, kak liki bi v Benetkaj (Velenca) ojdli, do leta 2005 pa so tam napravili eden trg s kavarnami in krčmami. Leko si poglednemo *kip pisa Manca*, šteri je na začetki tretjoga tisočletja več stau lüdi rejšo po katastrofaj na cejlom svejti. Na pamet je vzeu žive in mrtve pod zemlaur, človečo tejlo je najšo pod vodaur tö. Sploj pauleg je *križišče električnoga policaja* (Villanyrendör), štero je dobilo ime po prvom semafori v Miskolci. V 1950-i lejtaj je tam v eden glažojnatni omar furt gorsplezdo eden pravi policaj in z rokaur nut pa vökapčüvo farbaste posvejte. Na tom simbolnom križpautji se gnes radi srečavajo mladi in stari, na njegvi kiklaj stogijo erične in lejeje zidine.

Trüdni po tak veukom kraugi smo se s padašoma povrnavli v penzion. Te smo eške nej brodili, ka mo v prišešnji dnevaj na svojoj kauži čütili edno malo klimatsko katastrofo ...

(se nadaljuje)

-dm-

PETEK, 03.12.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Ugri-znimo znanost, Vpliv glasbe na možgane, oddaja o znanosti, 10.35 TV-izložba, 10.55 Nova dvajseta, Čista matematika, slovenska nadaljevanka, 11.25 Vem!, kviz, 12.00 Globus, 12.30 Točka preloma, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Življenje na strehi sveta, Gradnja sanj, potopis, 14.30 TV-izložba, 14.45 Priluhnimu tišini, Igre na srečo, izobraževalno-svetovalna oddaja, 15.00 TV-izložba, 15.15 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.45 Otroški program, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.30 Alpe-Donava-Jadran, 17.55 Duhovni utrip, Kdo si, človek? 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 29. Dobrodelni Miklavžev koncert, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Kinoteka: Misijon, britansko-francoski film, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.40 Napovedujemo

PETEK, 03.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 10.05 Dobro jutro, 12.25 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski tek, sprint, 14.20 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.45 »Ixnih 10«, koncert ob 10. obletnici »Ixnih 10«, koncert ob 10. obletnici Siti teatra, 16.15 Beli december, koncert Simfonikov RTV z gosti, 17.35 Lepa Vida ali film o hrepenenju, dokumentarni film, 18.40 Alpsko smučanje - svetovni pokal, superveleslalom (M), 19.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal smučarski tek, sprint, 20.20 Rokomet (Ž) - svetovno prvenstvo, Črna gora : Slovenija, 22.05 Alpsko smučanje - svetovni pokal, smuk (Ž), 23.15 Nisem vaš zamorec, koprodukcijski dokumentarni film, 0.55 Zadnja beseda! 2.45 Info kanal

SOBOTA, 04.12.2021, I. spored TVS

6.10 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program, 10.30 Infodrom, tednik za otroke in mlade, 10.45 Kapucar, belgijska mladinska nadaljevanka, 11.35 Tarča, 12.40 NaGlas! 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 Podjetno naprej, 14.20 Priluhnimu tišini, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.35 Dekle v senci, ameriški film, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Ambienti, 17.50 Zadnja beseda! 18.35 Ozare, 18.40 Kuhar Štef, risanka, 18.57 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Joker, kviz, 20.55 Kaj dogaja? 21.25 Snežni angeli, švedsko-danska nadaljevanka, 22.30 Poročila, Šport, Vreme, 22.55 Sedmi pečat: Polna luna, bosansko-hercegovski film, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Sobotni Dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

SOBOTA, 04.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Najboljše jutro, 8.00 Pričevalci, Mihael Petrovič, 10.45 Avtomobilnost, 11.55 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski tek, skiatlon (Ž), 12.55 Biatlon - svetovni pokal, zasledovalna tekma (Ž), 15.05 Biatlon - svetovni pokal, štafeta (M), 16.20 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (M), ekipna tekma, 18.15 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (Ž), 1. serija, 18.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal, smuk (M), 20.25 Alpsko smučanje - svetovni pokal, smuk (Ž), 21.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (Ž), 2. serija, 22.35 Zvezdana, 23.35 Ritem mladosti 2019, 1.55 Info kanal

NEDELJA, 05.12.2021, I. spored TVS

7.00 Otroški program, 10.00 Nedeljsko bogoslužje, 11.15 Ozare, 11.20 Obzorja duha, 11.55 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 12.40 Kuhinja naših non dediščina solin, Slanoljubne rastline, kuhanje: zelišča, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 29. Dobrodelni Miklavžev koncert, 15.20 Shrek, ameriški film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Vikend paket, 18.00 Družina Jazbecjak, risanka, 18.57 Dnevnik,

Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Vsa bitja, majhna in velika, britanska nadaljevanka, 20.50 Intervju, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.10 Mož, ki ga Putinu ni uspelo ubiti, britanski dokumentarni film, 23.40 Za lahko noč: Operne arije, Baritonist Slavko Savinšek (P. I. Čajkovski: Jolanta), 23.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.15 Dnevnik, Politično s Tanjo Gobec, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 1.10 Napovedujemo

NEDELJA, 05.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 7.00 Duhovni utrip, Kdo si, človek? 7.15 Koda, 7.45 Ugriznimo znanost, Uporaba glasbe v medicini, oddaja o znanosti, 8.10 8. srečanje kitarskih orkestrrov, KGB Maribor, GŠ Rakovnik, GŠ Škofja Loka, Slovenije, 8.40 Začnimo znova, slovenska nanizanka, 9.15 Odpotovanja, Islandija, potopis, 10.20 Za vedno tu, Slovenci od Krasa do morja, dokumentarni film, 11.15 Ambienti, 11.50 Košarka - liga ABA, Cedevita Olimpija : Zadar, 13.50 Biatlon - svetovni pokal, štafeta (Ž), 15.10 Biatlon - svetovni pokal, zasledovalna tekma (M), 15.50 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (M), 17.50 Rokomet (Ž) - svetovno prvenstvo, Slovenija : Francija, 19.40 Žrebanje Lota, 19.55 Alpsko smučanje - svetovni pokal, superveleslalom (M), 21.20 Nordijsko smučanje - svetovni pokal, smučarski skoki (Ž), 22.05 Alpsko smučanje - svetovni pokal, superveleslalom (Ž), 23.00 Vikend paket, 0.30 Kaj dogaja? 2.10 Info kanal

PONEDELJEK, 06.12.2021, I. spored TVS

6.30 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Obzorja duha, 11.00 Nova dvajseta, Voda, sol in madež, slovenska nadaljevanka, 11.30 Vem!, kviz, 12.00 Intervju, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Življenje na strehi sveta, Kultura in vera, potopis, 14.45 S-prehodi, SDGZ, 15.30 Dober dan, Koroška, 16.00 Studio Kriškaš, mozaična lutkovna oddaja za otroke, 16.25 Z kot Zofka, mozaična oddaja za predšolske otroke, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Podjetno naprej, 18.00 Kepice, risanka, 18.05 Kepice, risanka, 18.10 Pujsa Pepa, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Studio City, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Umetnost igre, 23.30 Glasbeni večer: Letni koncert Akademije za glasbo v Ljubljani - Simfonični orkester AG in Marko Letonja (O. Messiaen, L. van Beethoven), 0.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.50 Napovedujemo

PONEDELJEK, 06.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.30 Dobro jutro, 14.20 Priluhnimu tišini, Jernej Slivnik, najboljši parasmučar, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.40 Zadnja beseda! 15.45 Ecce homo - Ecce Oman, portret koroškega umetnika Valentina Omana, 16.50 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.40 Kuhinja naših non dediščina solin, Slanoljubne rastline, kuhanje: zelišča, 17.55 Med Muro in Rabo, dokumentarni film, 20.00 Odpotovanja, Zambija, potopis, 20.50 Dediščina Evrope: Umetnost Skandinavije, Pred davnimi časi na Danskem, britanska dokumentarna serija, 21.50 Podjetno naprej, 22.25 Želim vse, slovenski TV-film, 0.35 Info kanal

TOREK, 07.12.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Umetnost igre, 10.50 Nova dvajseta, Romanca iz kovčka, slovenska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Tednik, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Življenje na strehi sveta, Darila narave, potopis, 14.45 Duhovni utrip, Kdo si, človek? 15.20 Kanape - Kanapé, oddaja za mlade, 15.55 Špasi učitelj II., nizozemska otroška nanizanka, 16.20 Fircologi, mozaična oddaja za otroke, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Koda, 18.00 Tib in Tamtam, risanka, 18.10 Bacek Jon, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Jezero, slovenska nadaljevanka, 20.55 Pearl Harbor svet v ognju, francoska dokumentarna serija, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 23.10 Spomini, Alenka Šelih roj. Rosina in

Andrej Rosina, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.35 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.30 Napovedujemo

TOREK, 07.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.20 Dobro jutro, 14.00 Avtomobilnost, 14.35 Alpe-Donava-Jadran, 15.00 Kaj dogaja? 15.30 Joker, kviz, 16.45 Gospostvo naključja, portret Filipa Robarja Dorina, 17.50 Rokomet (Ž) - svetovno prvenstvo, Angola : Slovenija, 20.05 Mumbaj, peklensko velemesto, francoska dokumentarna oddaja, 21.10 Pasti popolnosti, izraelski film, 22.50 NaGlas! 23.15 Kampanja proti podnebu, danska dokumentarna oddaja, 1.15 Info kanal

SREDA, 08.12.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.05 Koda, 10.50 Nova dvajseta, Profesor v čevljih, slovenska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Studio City, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Po Tihem oceanu s Samom Neillom, Z ladjo Endeavour na Tahiti, potopis, 14.40 Osmi dan, 15.15 Rojaki, oddaja o zamejcih, 15.30 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 16.00 Male sive celice, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Mestne promenade, Kočevje, dokumentarna serija, 17.55 50 knjig, ki so nas napisale, 57. št. Nove revije, 18.00 Bela in Sebastijan, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.05 Film tedna: Zberi se, babica, bosanski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Profil, 23.40 Mestne promenade, Kočevje, dokumentarna serija, 0.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

SREDA, 08.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 10.30 Kanape - Kanapé, oddaja za mlade, 11.15 Dobro jutro, 14.00 Gala koncert filmske glasbe: Simfoniki in Big band RTV Slovenija, dir. Helmut Imig, 15.45 Ambienti, 16.20 Vikend paket, 17.45 Andrej Gosar: Mislec v prelomnih časih, dokumentarni portret, 19.50 Žrebanje Lota, 20.05 Na utrip srca: Podzemni balet, izraelski dokumentarni plesni film, 21.00 Moje mnenje, 21.55 Koristolovec, britanska nadaljevanka, 22.50 Tisoč ur bridkosti za eno uro veselja, dokumentarni film, 1.20 Info kanal

ČETRTEK, 09.12.2021, I. spored TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, Poročila, 10.10 Mestne promenade, Kočevje, dokumentarna serija, 10.50 Nova dvajseta, Hiša za med, slovenska nadaljevanka, 11.20 Vem!, kviz, 11.55 Moje mnenje, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.35 Po Tihem oceanu s Samom Neillom, Z ladjo Endeavour na Novo Zelandijo, potopis, 14.45 Slovenci v Italiji, 15.30 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, portretna oddaja, 16.00 Mulčki, Filozofija, risanka, 16.05 Krompir, razvedrilna oddaja za mlade, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Ugriznimo znanost, Merjenje vesolja, oddaja o znanosti, 17.55 Na kratko, Avtentičnost, 18.05 Reaktivčki, risanka, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tarča, Globus, Točka preloma, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.50 Osmi dan, 23.35 Dediščina Evrope: Umetnost Skandinavije, Pred davnimi časi na Danskem, britanska dokumentarna serija, 0.35 Ugriznimo znanost, Merjenje vesolja, oddaja o znanosti, 1.00 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 2.20 Napovedujemo

ČETRTEK, 09.12.2021, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 11.15 Dobro jutro, 14.00 Profil, 14.40 LP film Laibach, dokumentarni film, 17.55 Kavčičev Zapisnik o dachauskih procesih, dokumentarni film, 20.00 Tutankamon: življenje, smrt in zapuščina, britanska dokumentarna serija, 20.55 Avtomobilnost, 21.25 Ambienti, 21.55 Bravo orkester, Simfonični orkester RTV Slovenija (J. S. Bach, J. Pachelbel, E. Elgar), 22.10 Gala večer slovenskih koreografij - SNG Opera in balet Ljubljana, SNG Maribor, DBUS, 23.00 Slovenska jazz scena: Nepozabni trenutki z Jožetom Privškom: Big band RTV Slovenija in Nina Strnad, 0.40 Info kanal

Vabilo

Občni zbor Državne slovenske samouprave
bo zasedal

v četrtek, 9. decembra 2021,
ob 14. uri

v Slovenskem kulturnem in informativnem
centru.

(9970 Monošter, Gárdonyijeva u. 1.)

Dnevni red:

1. Postavitev slovenske narodnosti liste
Odgovoren: Karel Holec, predsednik

Meghívó

Az Országos Szlovén Önkormányzat
Közgyűlése

2021. december 9-én (csütörtök)
14.00 órai kezdettel

a Szlovén Kulturális és Információs
Központban

(9970 Szentgotthárd, Gádonyi u. 1.)
ülést tart.

Napirendi pont:

1. Szlovén Nemzetiségi Listaállítás
Előadó: Holecz Károly elnök

Pod Srebrnim brejgom ...

... se v parlamentu eden za drugim ministre, ministrice zazava. Ji opozicija zazava, pravi njim lustracije (nejzavupanje) razglasi. Depa eden za drugim minister pa ministrica na mesti ostaneta. Veliko zamanjsko delo je tau. Ene tekše procedure se 16 vör vlečejo, dapa nikšnoga aska od cejloga toga cirkusa nega. Zaprav, samo geziki pa zobgé se na velki brüsjio, sto istino ma pa steri nej. Zato, ka že se vej, ka se nika nede zgodilo, vse tadale enako ostane. Zakoj se tau godi, bi se leko stoj pito. Eni vejo prajti, ka samo zatoga volo, ka Baugi čas kradnejo. Eni drugi bi prajli, ka s tejm si politične garice za naprej začnejo gorzdigavati. Gestejo pa takši, steri od toga nikšen komentar neškejo davati. Tau zamanjsko delo se do nauvoga leta eške nede zgotovilo. Skur viskšoga ministra lustracija čaka. Tak se cirkus v slovenskom parlamentu na velki tadale plodi. Vejmo, gda se kaj plodi, se čaka, ka iz toga neka vörpide, se kaj čednoga narodi. Pri tejm deli, od steroga pripovejdamo, se nika ne narodi. Kak bi vsi djalovi pa djalovke bili. Depa kak vsigdar, nekak tau mora plačati. Vej se, iz stere žepke, iz stere bukse se té cirkus plača.

Ne vej se pa, sto de nauvi nogometni škandal plačo. Dva velkiva kluba, Mura iz Murske Sobotice pa Olimpija iz Ljubljane, bi se ranč tam labdo mogla brsati. Eden den prva je informacija vöprišla, ka pri Olimpiji 12 pozitivnih geste. Nej samo nogometišov, njivi funkcionari so tö pozitivni gratali. Regula pravi: 13 + golman morajo negativni biti, po tejm se tekma mora zgotoviti. Tak aj bi pri Olimpiji bilau, se je pa vcejlak ovak zgodilo. Mura se je z busom v Ljubljano pripelala. V hotel so odišli, ka si do večera malo spočinejo, se zgučijo, kak do brsali. Navijači (szurkolók) so že tö na pauti bili, nej malo nji v Ljubljano šlau, ka Mura najbukše navijače v Sloveniji ma. Vse je tak bilau, ka de se brsalo. Malo menje kak tri vöre prva, gda bi se vse vküper aj začnilo, je tekma bila dojpovejdana. Olimpija je tau sama od sebe napravila. Nikoga so nika nej pitali, nej Nogometno zvezo Slovenije, nej kakšo medicinsko covid komisijo. Tak so napravili, kak se ne sme delati. Mura je včasini protestno pismo napisala, Olimpija je tiüma ostanola, Nogometna zveza ranč tak ene rejči nej vödala. Iz toga je vsefelé vöprišlo. Najvekši krič je biu, ka Olimpija Nogometno zvezo dirigejra, una pa njim privilegije tala. Tadale se je čulo, kak je eno leto nazaj eden mali klub iz malo vekše vesi 3:0 zgübo, ka je ranč tak s tejm betegom bilau kak pri Olimpiji iz metropole. Nika se eške ne čüje, ka Olimpijo bi kakšen štraf zaodo. Ja, eške gnauk se je pokazalo, kak so regule nej za vse gnake.

Na tau, kak z regulami gé, je nej samo eden človek v Sloveniji gorprišo. Zavole pejnez za prefriganoga fiškališa moraš meti, brž se vse leko vcejlak ovak vöobrne, kak aj bi po pravici bilau. Cejli proces zavolo kakšoga duga se vleče pa li vleče, dokejč tista lejta preminejo, ka vse vküper staro grata, bogati eške bole bogati gratajo, srnak pa eške vekši srnak ostane. Takša praksa je že skur nauva regula gratala. Depa najjmo zdaj pesimizem, bole si kaj špajšnoga povejmo: - Pajdaš, zakoj se škeš razpjtati? - Žena samo po krčmaj ojd. - Tak na velke je piti začnila? - Nej, una spoj ne pidje. Namé iške.

Srebrnoma brejgi se trno vidi, ka v cejloj toj krizi si eške leko vice (šale) gučimo. Un bi tö trno rad enoga povedo, če bi gučati vedo.

Miki Roš

Juhu, Miklavž prihaja

Spet prihaja tisti čas v letu, ki ga otroci najbolj nestrano pričakujejo in se ga veselijo.

V naših vrtcih se že slišijo pesmice o Miklavžu, jelenčku Rudolfu in škratkih. S pomočjo koledarja odštevamo dni do prihoda Miklavža, učimo

se pesmice, deklamacije in veliko ustvarjamo. Nastale so tudi čudovite risbe, ki sta jih narisali Zsófia in Kincse iz monoštrskega vrtca.

Vzgojiteljica asistentka
Romana Trafela

Kincse Vincze, vrtec Monošter

Zsófia Szabó, vrtec Monošter

Naša Miklavža (Monošter)

Naši Miklavži v Vrtcu Gornji Senik (poslala Andreja Serdt Maučec)

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Jože Hirnök

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotica; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava,
Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti,
Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS
za Slovence v zamejstvu in po svetu.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU75
11747068 20019127 00000000,
SWIFT koda: OTPVHUHB